

BUNĂ TÂMBARDEALULUI

Dlul
Kerekes Dumitru, plugar
KISBANYA
Saztmár m. up. Alsófernezely

653

A magyarországi románság szócsöve — Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redacția și administrația:
Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc-utca 36. Telefon 17-49

Căsuța poștală nr. 3.

Dumineca

Călătorind Dumineca prin satele noastre românești sufletul îți se măneste și inima îți se umple de jale. Găsești sfintele Biserici cu ușile încuiate. Sat după sat aceeași dureroasă constatare. Credințioșii nu se adună în Casa Domnului, fiindcă preotul a plecat, păstorul a părăsit turma sa. Iar turma părăsită se risipește.

Unii stau pe acasă cu negrăită amărăciune în suflet. Alții caută și găsesc zeci de motive să plece la treburi mărunte, fie prin sat, fie la oraș.

Mulți se adună în cârciume și încearcă să găsească un strop de uitare de năcaz și de supărare, în adunarea oamenilor cari au uitat de Dumnezeu.

Cu toții se plâng și se tânguiesc că le este dor de a asculta o sfântă Liturghie, o cântare bisericească, o predică plină de învățăminte creștinești, de mângâieri dumnezeiești și de bucurii cerești.

Zădarnică dorință. N'are cine vorbi cu Dumnezeu la Altar. N'are cine aprinde suflutele cu flacăra rugăciunilor ce izvorăsc din ușa Altarului. N'are cine încălzi inimile prin glasul înaripat al cântărilor: Sfinte, Dumnezeule... Fericiți sunt cei curați în inimă... Unule născut, Fiule... N'are cine citi epistolele pline de filosofia lui Dumnezeu, ale Apostolului Pavel către fiul Timotei... N'are cine deschide sfânta Evanghelie în ușa împărătească. N'are cine tîlmăci Evanghelia zilei, făcându-i înțeleasă cu exemple, cu întâmplări, cu fapte, cu suferințe rupte din viața noastră de azi tridată și greu încercată. N'are cine cânta Cheruvicul și nici priceasna, care înduioșează inima, moaie pornirea cea rea și stoarce lărimi, umezește ochii sub genele închise pentru a simți mai puternic măreția bucuriei că te afli în fața lui Dumnezeu, că, El te vede din sfânta sfintelor, că te ascultă și te aude când te rogi tainic în gând și știi că El poate să-ți plinească rugămintea, să-ți dea sănătate, pace, liniște, pâine, noroc, fericire, mântuire.

N'are cine face o deslegare pentru odihna sufletelor celor repausați în Domnul, nici o slujbă pentru împlinirea gândului tău celui bun de a scăpa din boală, din necaz, din nevoi...

...Și nu e bine așa, fraților, nu e bine. E drept că preotul vostru nu mai e între voi. E drept că abia în al nouălea sat mai este un preot-moșneag, bătrân, care nu poate veni și la voi decât la zilele împărătești.

E drept. Dar totuși trebuie făcut altfel. Da, fiindcă „zilele rele și grele sunt” o fraților și fără Biserică, fără rugăciuni, fără Dumnezeu, nu vom putea nici nădăjdui altele mai bune.

Zădarnic vei zice că te-ai rugat acasă. Asta nu ajunge. Căci rostind rugăciunea te spălai, puneai și pe foc, priveai și pe ferăstrău să vezi cine trece pe stradă. Deci au vorbeai singur numai cu Dumnezeu, ci și cu cei din casă și de pe afară.

Ori, spune Domnul: „un lucru trebuie”. Care? Să stai în fața Domnului drept, ca o lumânare, în Biserică sa, în fața Altarului și să vorbești numai cu El. Să-ți spui limpede: ce te doare, ce ceri dela mila sa, ce dorești să primești dela Tatăl tău?

Dumineca locul nostru, al tuturor, este în sfânta Biserică.

Chiar dacă nu avem, și nu poate veni preotul, noi suntem dator să mergem acolo. Auziți: suntem dator. Avem în sat diaconul, sau fătul, sau dascălul, sau bătrânul satei.

Rebelii cari nu se supun somațiunilor legale vor fi împușcați pe loc

— Comunicatul Ministerului apărării naționale —

BUCUREȘTI 1. — Ministerul apărării naționale a dat un comunicat în care anunță, că din ordinul generalului Antonescu, armata n'a tras asupra răsvrățiților înarmați în timpul tulburărilor recente. Ostași s'au apărat numai atunci, când au fost atacați. Mulțumită acestei măsuri, nici un răsvrătit, prins cu arma în mână, nu a fost executat pe loc, ci au fost desarmați și diferiți justiției, deși regulamentele și uzanțele militare prevăd executarea pe loc a răsvrățiților înarmați. Se pare, că mai sunt unii, care n'au înțeles rostul acestei măsuri și pentru a se sustrage sancțiunilor meritate, încearcă

să mai agite spiritele, periclitând astfel existența și siguranța statului. Tocmai din acest motiv, generalul Antonescu a ordonat, ca începând dela 1 Februarie armata să tragă asupra indivizilor care se adună sub cerul liber sau în locuri, ținând întruniri fără autorizație, în cazul, când aceștia nu se supun somațiunilor legale. Indivizii, care vor fi prinși cu arme sau revolvere asupra lor, după data de 1 Februarie, vor fi executați pe loc, fiindcă existența Statului este și trebuie să fie mai scumpă, decât viața unor răsvrățiți nemernici — spune Comunicatul.

Comunicatul oficial german

Vie activitate aeriană deasupra Angliei

— Aeroporturi, terenuri de instrucție și concentrări militare bombardate de aviația germană —

BERLIN 1. (DNB.) — Comandamentul suprem al forțelor germane anunță: Un submarin german a scufundat mai multe vase engleze cu o capacitate totală de 20.000 de tone. Aviația germană a bombardat în cursul zilei, în valuri succesive, cu bombe explozibile și incendiarie, obiectivele de o importanță militară din Londra.

Unele avioane germane coborându-se la o înălțime redusă, în cadrul unor acțiuni individuale îndrăznețe, au bombardat aeroporturile, terenurile de instrucție, bateriile tunurilor antiaeriene, stabilimentele industriale și liniile de cale ferate din Anglia de Sud. În cursul acestor acțiuni au lovit în plin numeroase avioane de luptă engleze, care se aflau pe aeroporturi și au atacat cu focuri de mitralieră autocarele militare, care transportau trupele.

La Nord-Est de Londra, cu ocazia bombardării unui teren de instrucție,

avioanele germane au aruncat în aer un depozit de muniții. Avioane germane au lovit în plin cu bombe de cel mai mare calibru, două stabilimente industriale dela Nottingham din regiunea Cambridge. Avioanele germane de luptă au scufundat la Vest de golful Donegan vasul comercial englez „Austward”, cu o capacitate de 3677 tone și în apropierea râului Humbert un alt vas comercial.

Bateriile tunurilor cu bătăe lungă au continuat canonada împotriva obiectivelor de importanță militară din Anglia de Sud-Est.

Aviația engleză n'a făcut incursiuni, nici asupra teritoriului Reichului și nici asupra teritoriilor ocupate. În cursul atacurilor aeriene forțele aeriene germane au doborât la Dover 5 baloane de baraj și deasupra Londrei 7 baloane de baraj. Un avion german nu s'a reîntors la bază. (MTI.)

Tatăl nostru... E unul sfânt... Priceasna... Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până'n veac.

Dar adunați-vă în Biserică și după masă. Cetiți Paraclismul, Acatistul Maicii Domnului, Canonul de umilință către Domnul Isus Hristos.

Lăsați crășma fraților, lăsați hora, jocul, cearta, bărfeala, răutatea, pizma, ura, izbunarea și toată învățătura de perzanie a satanei și căutați cu stăruință și cu umilință căile, voia, îndreptările, legile Domnului, care și-a întors fața dela noi.

Să-I cerem iertare, ajutor, binecuvântare. Și El e bun, ne va fi de ajutor. Așa să faceți.

D. E. NICOARĂ

Scrisori din Roma

Răvaș întârziat

Ca unora, care am urmărit aproape zi de zi în cele patru luni de existență activitatea „Tribunei Ardealului”, fie ne permis, nouă, celor care zăbovim pe malurile Tibrului, în vecinătatea columnei lui Traian, să ne îndreptăm un gând de recunoștință și înbărbătare pentru toți aceia, care s'au înhamat la carul vremii, luând asupra lor sarcina grea și plină de neajunsuri, de a fi crânicii slovei românești scrise pe plaiurile înțelenitului Ardeal.

Am înaintat un număr întârziat, un număr de Crăciun al Tribunei pe care-l răsfoiesc zilnic, citindu-l și recitându-l... mă opun adeseori la pagina, pe care, ca într-o admirabilă frescă a lui Rafael, stau săpate cu litere de foc, cuvintele celor doi arihierei români: I. P. S. S. Iuliu Hosu și P. S. S. Nicolae Colan, dovadă vie că suntem plămădiți din același aluat al Românismului nepieritor.

Nu pot să trec cu vederea nici cuvântul P. S. S. Ion Suciul dela Oradea, care cu cuvintele de foc ce-l caracterizează, ne pune înainte exemplul viu de înfrățire Școala pesterii din Beileem.

Ce aş putea zice despre Dl. prof. E. Hațieganu, pe care mereu îl vedem sus sus pe parapet, purtând cu bărbăție în mijlocul frământărilor zilnice, steagul bătăliei spirituale a unui neam, oropsit și bătut de furtună? Gândul pe care îl văd ca un fir roșu din toată atitudinea d-sale, e asemenea cu impresia pe care o simți când te găsești la malul mării vezi cum valurile mănate de furtună se izbesc oarbe de stânca de pe mal, voind s'o smulgă parcă, dar după o clipă bagi de seamă cum infuriatele ape se împrăștiie și stânca rămâne neclintită, căci piatra rămâne piatră, chiar și în mijlocul furtunilor.

Și am mai observat un lucru în scrisul domnilor: Bichigianu, Nicoară, Micșa, Dăncuș, Anderco, Oltean, Șoldea, Ciceu, dar mai ales în articolul dlui Gh. Giurgiu „Răvaș de sărbători”: Tribuna Ardealului și-a cunoscut dela început rostul și chemarea „să aducă slova de mângâiere, cuvânt de îmbărbătare și îndemn românesc la stăruitoare muncă”, după pilda înaintașilor ardeleni. Nici nu se putea un program mai frumos decât acesta. E cea mai frumoasă coroană de lauri pe capul unui ostaș al scrisului

Din parte-ne Vă asigurăm de dragostea noastră a tuturor, pe toți aceia, cari V-ați străns în jurul Tribunei, alături de dl. prof. E. Hațieganu, cititori și scriitori și nu Vă spunem decât un cuvânt: păstrați-vă legea și limba și nu Vă despărțiți niciodată și apoi:

Cu Dumnezeu înaintea!

Roma. Ianuarie 1941.

R. CARPEN

Reguim pentru contele Csaky

BUDAPEST 1. — Vineri înainte de masa, la ora 10, cardinalul primar Justinian Seredy, a pontificat în cadrulala încoronării un Reguim pentru contele Csaky în prezența arhiduceului Francisc Iosif, membrilor guvernului în frunte cu contele Telesi Paul, membrilor corpului diplomatic, delegației Senatului și Camerei deputaților și a fruntașilor vechi publice maghiare.

Immormântarea generalului Metaxas

ATENA 1. (Reuter). — Eri a avut loc immormântarea generalului Metaxas, președintele consiliului de ministri, în cimitirul dela Akropole. La tristă solemnitate au participat regele Greciei, ministrul Angliei, comandantul suprem al trupelor engleze și toți membrii guvernului. (MTI.)

Banca Națională a Ungariei organizează o secție pentru producția auriferă din Ardeal

Se anunță, că Banca Națională a Ungariei va organiza o secție specială, care se va ocupa cu problema producției aurifere din Ardeal. Cu acest prilej se subliniază, că producția anuală de aur din Ardeal e de, cca 2500 kg. Aceasta cantitate va fi prelucrată în întregime de Banca Națională, care va stabili și prețul de prelucrare.

— REPREZENTANTUL pentru provincie al administrației zărilor noastre d. GRIGORE BOTU se află de prezent la Nagybánya-Baia Mare în vederea achiziționării de abonamente, rugăm cititorii noștri să-i acorde tot sprijinul. * DI. DR. LIPCEI ȘTEFAN și-a redeschis biroul advocatial în Nagyvárados. — ABONAMII noștri sunt rugați să binevoiască a indica pe scrisori sau mandatul poștal numărul de pe adresa cu care primesc ziarul.

USA. a comandat patru milioane și jumătate bucați din „cutiuțele morții”

— Comandând biletele de identificare a soldaților, America se pregătește de război. Discursul Führerului e semnalul ofensivei de primăvară. Raporturile dintre Berlin și Vichy devin tot mai încordate. Laval pregătește o lovitură de stat. Proiectul Roosevelt votat în Comisia externelor. Matsuoka ministrul de externe al Japoniei speră că USA. va evita să intre în război. Englezii au ocupat Derna. Maresăul Petain pregătește regimul monarhic în Franța în ofensivă. În Africa Orientală luptele se dau pe o căldură de 57 grade Celsius —

— Maresăul Petain pregătește regimul monarhic în Franța

Führerul a vorbit. Discursul său a fost un fel de semnal al ofensivei de primăvară. D. Hitler a declarat, că soarta războiului a fost decisă deja în 1940. În anul 1941 se vor reza în definitiv societățile cu Anglia. Submarinele și avioanele germane sunt gata pentru asaltul cel mare. Iată scurta rezumat al celor spuse de acela, care ține în mâinile sale destinele poporului german. A vorbit calm cu darzenia omului, care nu va da niciodată înapoi. Frazele sale forate cu maestria oratorului genial, nu au ascuns nra ciocnitoare împotriva dășmanului de moarte, dar a avut totuși puterea să și-o exprime cu umor, care a făcut ca auditoriul său să uite o clipă de inensa gravitate a momentului. Față de America Führerul a vorbit diplomat, arătând, că Germania nu are resentimente față de Statele Unite. A lăsat însă să dea următorul avertisment Casei Albe: Orice vas american a dat unei firme particulare o comandă pentru un stoc de patru milioane și jumătate de „cutiuțe cu bilete de identificare a soldaților”. Ziarul italian și prin știrea aceasta vrea să sublinieze, că USA se pregătește în mod serios de război.

Discursul Führerului semnalul ofensivei de primăvară

Cercurile bine informate din Londra cred, că cuvântarea Führerului este semnalul ofensivei apropiate. Ținând seama de marile forțe de care dispune, Reichul va porni ofensiva probabil în două direcții, pe două fronturi. S-ar putea ca axa să încerce o lovitură la Gibraltar, pentru a închide forțele naționale britanice din Mediterană. Concomitent s-ar încerca și invazia, căci scopul și ținta finală tot însula rămâne.

D. Hitler răspunde rece maresăului Petain

Din Berna ni se comunică după informățiunile presei italiene, că reprezentantul guvernului Petain, d. de Briton, ar fi primit dela d. Abetz răspunsul dlui Hitler la mesajul mareșalului. Răspunsul pare să fie neobișnuit de scurt, dând dovada unei complete rezerve. Cum am mai anunțat, raporturile dintre Vichy și Paris sunt cât se poate de îngrijorătoare.

Petaim pregătește regimul monarhic

Horărea lui Petain de a institui camera consultativă după organul parlamentar, este bine văzută, deoarece la Paris, este bine văzută, deoarece acest grup dorește în mod sincer o colaborare cu Germania. În schimb altundinea guvernului dela Vichy a creat și la Berlin impresia, că intenția sa de colaborare cu Berlinul nu e deloc sinceră. În cercurile din Wilhelmstrasse se

Cronica externă

partid unic, numit partidul național al uniunii populare. Conducătorul partidului ar fi desigur Laval. Cercurile internaționale se întreabă cu drept cuvânt, care este programul acestui partid. Cei dela Paris vorbesc tot mai des de lovitura de stat a lui Petain. Oare cei din Paris nu se pregătesc și ei pentru o lovitură de stat, având asigurată și sprijinul forței militare germane. PROIECTUL ROOSEVELT VOTAT IN COMISIE

Cutiunile morții

soarta întregii omeniri e în joc nu numai Angliei și a Americii. Ei vor înfelege deci pentru ce nu va putea Japonia să renunțe cu nici un preț la naționaliștii săi. Ziarul italian și prin știrea aceasta vrea să sublinieze, că USA se pregătește în mod serios de război. Părearea aceasta e împărțită și la Tokio. Ziarul „Tokio Asahi Shinbun” afirmă, că pregătirile de război a Statelor Unite și-au atins în Oceanul Pacific punctul culminant. Informația e deloc surprinzătoare. Informația al la zărilor. Acesta arată, că vasele cisterne americane fac tot mai des drumul dinre USA și insulele Hawaii. În unele materialelor de război și în gantier se lucrează zi și noapte cu febrilitate. Același lucru și în fabricile de avioane. Unitățile navale din Pacific sunt revizuite și verificate în secret. Lucrările sunt cât se poate de mult urgiate. JAPONIA SPERĂ CĂ AMERICA NU-I VA FACE RĂZBOI

ATAUDINEA JAPONIEI FA-CTA DE PACTUL TRIPARTIT

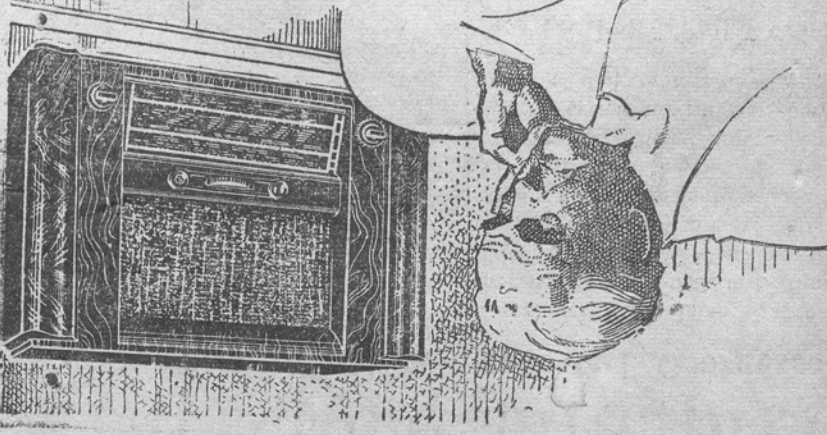
Un deputat a adresat ministrului de externe întrebarea dacă se va pune în aplicare punctul trei din pactul dela Berlin în cazul, când s-ar constitui în instituția bazelor anglo-americane din Pacific amenințată Japonia. În răspunsul său d. Matsuoka a declarat, nu crede, că punctul trei al pactului ar putea fi pus în aplicare în cazul evoluării în sensul arătat, al situației din Pacific, fără Oceanul Atlantic. În orice caz Japonia acordă toată atenția acțiunilor Angliei și Statelor Unite din Pacific-cul de Sud, care ar putea duce la complicatii serioase.

ENGLIZII AU INTRAT LA DERNA

Comunicatul italian No. 238 vorbește de lupte de artilerie și acțiuni aeriene pe frontul din Albania, apoi spune următoarele: „Comandamentul pozițiilor din jurul orașului Derna a ordonat evacuarea acestei localități. Trupele s-au retras în (Continuare în pag. 4-a)

ORION

Aparatul de recepție mondial super-record asigură și pe unde scurte aceluși randament și precizie ca și pe unde mijlocii. Se poate procura și în execuție universală (177U).

Se găsește la toate magazinele cu aparate de radio „ORION”

Cronica militară :

Actualități militare

Ultimele știri ne aduc la cunoștință, că aviația engleză a pus în serviciu o serie întreagă de noi tipuri de avioane, cari depășesc performanțele tuturor avioanelor construite până acum. Atenția cunoscătorilor din întreaga lume este îndreptată asupra acestor noi realizări. Dela războiul mondial și până astăzi, în domeniul aviației s'au realizat perfecționări / deadreptul uriașe, fiecare zi aproape ne-a adus ceva nou: fie privitor la motoare, fie la înarmarea avioanelor, sau la conducerea lor.

Este de ajuns să facem o mică comparație între progresele realizate de aviație față de celelalte arme, pentru a vedea, că dela războiul mondial până astăzi, aviația a făcut salturi nebănuite de mari, pe când celelalte arme nu au realizat decât ușoare progrese și nu prețutindeni. Astfel Marina, în ce privește viteza vaselor și bătaia tunurilor sale, nu diferă prea mult de ce era această armă la sfârșitul războiului mondial. Artileria de asemenea nu a progresat prea mult, afară de faptul, că și-a mărit bătaia cu câțiva km. și a putut fi motorizată. Adevărat, că atât condiții-

obeective mai interesante de bombardat. Obiectivul de cea mai mare importanță militară îl formează însă terenurile de bază aeriană ale inamicului.

Intr'adevăr, dacă se atacă un aerodrom prin surprindere, avioanele inamice aflându-se încă în hangare, pe lângă distrugerea instalațiilor, se scot astfel din serviciu un număr mare de avioane.

La 1 Septembrie 1939 aviația germană a distrus în câteva ore aproape întreaga flotă aeriană poloneză, aflată încă pe pământ.

Adevărat, s'ar putea lua măsuri de protecția acestor puncte prin provocare de nori artificiali, dar pentru acest lucru se cere timp or atacul se realizează inopinat. Și în acest domeniu Germanii au obținut rezultatele cele mai bune, prin construirea de aerodroame subterane, dar acestea sunt extrem de costisitoare.

În timpul când bombele sunt desprinse, avionul se poate afla fie într'un sbor orizontal, fie într'un sbor de prăbușire.

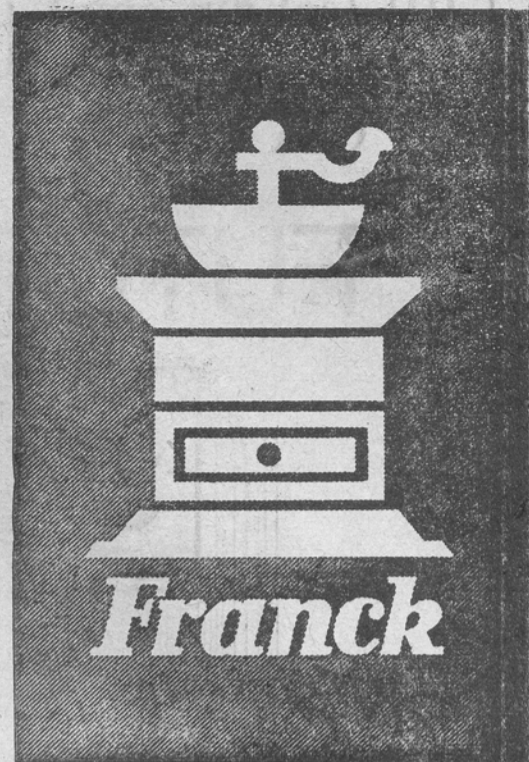
mare față de punctul deasupra căreia se afla avionul în momentul lansării. Pentru ca bomba să-și atingă ținta, pilotul va trebui să „ochească“, făcând anumite calcule. Această ocheare nu este un lucru prea ușor și cere dela aceia, care o execută, cunoștințe serioase în ale matematicii.

Prin zborul orizontal se bombardează obiectivele, care au o suprafață mare, deci unde nu se cere o precizie prea mare.

Pentru bombardarea obiectivelor de mică suprafață se întrebuițează zborul de prăbușire al avionului, zbor numit picaj. Avionul găsiindu-se obișnuit la înălțimea de 4000—5000 m., când ajunge deasupra obiectivului, își schimbă direcția de sbor orizontal, prăbușindu-se cu botul în jos, drept spre țintă. Când ajunge la 800—1000 m., pilotul desprinde bomba, care continuând drumul de până acuma al avionului, lovește precis obiectivul. În acest timp avionul printr'o mișcare bruscă se întoarce și urcă vertiginos spre înălțimile părăsite cu câteva secunde mai înainte. Prin mișcarea aceasta îndrăzneată, avionul devine invulnerabil tragerilor antiaeriene inamice. În desenul nostru am căutat să arătăm fazele unui astfel de bombardament.

Rezultatele sunt extraordinare, într'adevăr puterea de pătrundere a bombelor și precizia aproape matematică cu care ele ating ținta, fac ca bombardamentul în picaj să fie mult superior celui executat din zborul orizontal. Cine nu a auzit de renumitele aparate „Stuka“, grație cărora Germanii au străpuns întregul sistem de fortificații din Belgia, Olanda și Franța. Italienii au de asemenea un aparat corespunzător numit „Picchiarelli“, denumire destul de des întâlnită în comunicatele italiene.

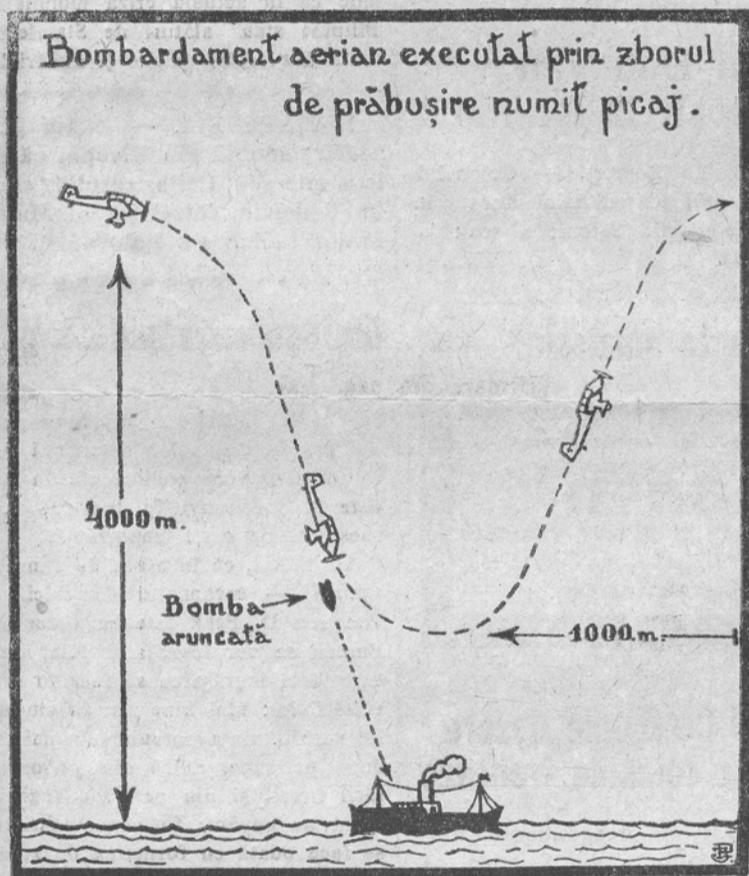
Bombardamentul în picaj are însă și un mare dezavantaj: cere un personal dotat cu calități aproape supraomenești. Zborul de prăbușire se face cu o viteză uluitoare, în vecinătatea mediei de 900 km. pe oră, iar după parcurgerea a

cătorva mii de metri, abia în câteva secunde — în care timp se cere un efort extraordinar al nervilor — pilotul atinge butonul, care desprinde bomba și în același timp trage brusc maneta de direcție pentru a îndrepta avionul din nou spre înălțimi. Din cauza vitezei grozave și a schimbărilor de direcții repezi, organismul omului are mult de suferit. Circulația sângelui devine anormală, de cele mai multe ori sângele pornește prin nas și aproape totdeauna pilotul își pierde conștiința, pe care nu o recapătă decât treptat după ce avionul a fost singur redresat grație comenzilor automate.

Înainte de a încheia aceste considerațiuni asupra aviației de bombardament, este cazul să arătăm că în momentul de față în diferitele laboratoare de experiență se lucrează intens pentru realizarea motorului fără zgomot. Odată găsită soluția acestei probleme, se va putea ajunge la atacul aerian dat prin surprindere totală.

Pentru moment acest lucru nu a intrat încă în domeniul realizărilor practice, dar nu se știe dacă tehnica viitorului nu ne va oferi și această ultimă perfecționare. P. I.

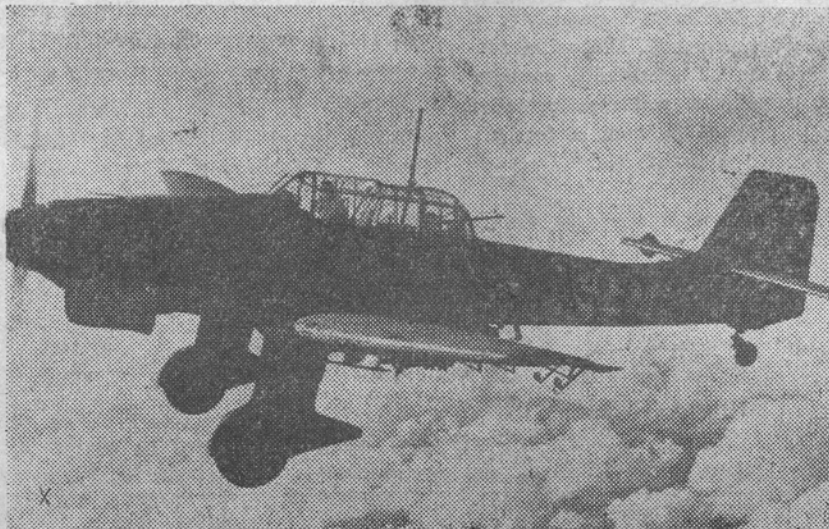

nile tehnice, cât și cele financiare, împiedecă o schimbare prea timpurie a unui material de artilerie. Când un model de tun a fost dat să fie realizat în serie, trebuie să treacă zeci de ani până când să fie schimbat cu altul. Cu aviația însă stau altfel lucrurile, uzura rapidă a materialului, precum și posibilitatea ca tipurile de avioane demodate să fie vândute țărilor mici, cari nu au o industrie aeronautică proprie, înlesnesc schimbarea foarte deasă a materialului. Astfel se explică faptul, că în douăzeci de ani, dela viteza de 100—120 Km. pe oră, s'a ajuns astăzi la peste 600 Km. pe oră, fără a mai vorbi de materialul ultraperfecționat ce are un avion astăzi la bord.

Dar după cum vedem, cursa încă nu s'a terminat și ne putem aștepta oricând la alte surprize și mai mari.

În cronică trecută am promis, că vom continua să dăm unele lămuriri în legătură cu întrebuițarea aviației de bombardament. Să vedem, care sunt obiectivele sau țintele alese a fi bombardate? În general sunt acele, cari prezintă oarecare importanță militară, dar după cum zilnic ne convingem, nu fac excepție nici cartierele locuite de oameni, nici spitalele și nici chiar bisericile. Totuși dacă este posibil, uzinele, depozitele, nodurile și centrele de cale ferată, instalațiunile porturilor, precum și vasele de orice categorie, constituie

În primul caz avionul are o poziție orizontală, adică direcția lui de sbor este paralelă cu suprafața unei ape. Când ajunge la o anumită distanță de obiectiv, pilotul face ochirea respectivă și bombele sunt desprinse. Prăbușirea lor nu se face drept în jos, căci în virtutea inerției ele continue câțva timp să urmeze direcția de sbor a avionului. În curând însă forța de atracție a pământului intervine și imprimă bombelor un drum arcuit. Acest drum depinde de viteza și înălțimea avionului, precum și de vântul care poate să mărească, sau să micșoreze arcul de cădere. Așa dar bomba aruncată va cădea la pământ la o distanță destul de

INDUSTRIE—COMERT—FINANTE

Ministerul de Industrie și Comerț ia măsuri în privința sistemului „oamenilor de paie“ în comerț

Ministerul de Industrie și comerț a dat dispozițiuni amănunțite corporațiilor industriale și camerelor de industrie și comerț în legătură cu aplicarea dispozițiunilor legii evreești în ceea ce privește comerțul. Se subliniază în circulara ministerului, că autoritățile competente va trebui să cunoască intențiunile legiuitorului în legătură cu legea evreească și care are ca scop în primul rând naționalizarea comerțului în înțelesul pur al cuvântului. Deci se atrage atențiunea în special asupra cazurilor în care unii comercianți evrei se folosesc de așa numiți „oameni de paie“

(strohmani), care primesc o leafă oarecare pentru folosința numelui lor, fără ca ei să ia parte în mod activ în afacere, profitând pur și simplu de o sinecură. Ministerul dispune sancționarea severă al acestui sistem de eludare a legii evreești, nepermitând sistemul strohmanilor. Prăvăliile conduse după acest sistem, vor fi închise, iar cei cari au eludat legea, sancționați.

Producția de cherestea din Ardeal cumpărată de streinătate

— 270,000 mc. de cherestea în depozite. S'a fixat prețul de 81 P. la mc. de cherestea. —

La producătorii forestieri din Secuime se află actualmente în depozite cca 270 mii metri cubi de cherestea, din care 200 mii la marii exploatare, iar 70 mii de metri cubi la micii producători. Cca 400 mii de metri cubi de brad neprelucrat se află în depozite și în parte tăiat în păduri. Guvernul a stabilit prețul cherestei în suma de 81 pengö metrul cub. Două mari instituții bancare din Budapest duc actualmente tratative cu firme din streinătate în vederea cumpărării marilor cantități de cherestea din Secuime. Și se crede, că tranzacția transată se va putea începe și transportul pe toate căile posibile.

EU (cel din chip) PRIMESC ZILNIC
CÂTEVA GRAME DE

FUTOR

ȘI PEKK

PESTE UN AN ATING GREUTATEA DE
190 Kg.

ȘI NICIODATĂ N'AM BOALA ENGLEZEASCĂ

STĂPANUL MEU A PRIMIT ÎNDRUMĂRI GRATUITE
PRIN ZIARUL „TRIBUNA“

Anglia va trebui să înfrunte încurând cel mai formidabil mecanism militar contemporan

— avertismentul primului lord al Amiralității adresat poporului englez

BELGRAD, 1. — Ziarul „Politika“ anunță din Londra că Alexander, primul lord al Amiralității britanice a rostit Vineri un discurs. Cu acest prilej primul lord al Amiralității a arătat că viitorul apropiat rezervă Angliei probleme grele de rezolvat. Se apropie ceasul, a spus, când cel mai formidabil mecanism militar contemporan va porni spre a subjugă An-

glia. Poporul englez trebuie să aștepte acest ceas cu demnitate și trebuie să se pregătească pentru a înfrunta orice pericol. În acel ceas lozina noastră va fi: „ori victoria, ori pierim cu toții.“ Ca încheiere a spus că guvernul și comandamentul forțelor engleze au făcut tot posibilul ca țara să fie gata în cel mai greu ceas al istoriei poporului englez. (MTI).

D. Churchill anunță o perioadă de lupte grele pentru Anglia

LONDRA 1. D. Churchill a rostit un discurs în prezența dlui Hopkins, trimisul președintelui Roosevelt, în fața unei mare mulțimi. În discursul său premierul britanic a declarat, că avântul operațiunilor militare împotriva Italiei va scădea, și în curând va veni rândul unor lupte grele. Nu se poate preciza, — a spus d. Churchill, când va sosi momentul victoriei engleze.

Slujbă arhierescă în Catedrala ortodoxă

Duminecă, 2 Februarie a. c. ora 10, P. S. Sa Episcopul Nicolae Colan, încunjurat de sobor, va săvârși Liturgia arhierescă, în cadrul căreia clericul Valeriu Căndea va fi hirotonit întru diacon. La sfârșitul Liturghiei se va face parastas pentru odihna sufletului vrednicului Episcop Nicolae Ivan, ctitorul atâtor așezăminte românești din aceste părți, dela moartea căruia în 3 Februarie a. c. se împlinesc cinci ani.

Cinstitorii memoriei acestui mare Arhieru sunt rugați să ia parte la acest act pios.

Ciudățeni!

Are cunoștință guvernul și prefectul județului Murăș-Turda, d. conte Toldalaghy, că din ordinul notarului Antal Mihai, din comuna Toldal, au fost adunate toate răstignirile și crucile din hotarele comunelor Vajdaszentiván-Voivodenj și Toldal și depozitate în curtea bisericii din Toldal?

Deasemenea are cunoștință guvernul și d. prefect, că țărani români nu sunt admiși să intre în orașul Szászregenhin, îmbrăcați în portul lor românesc?

Măsuri energice pentru combaterea speculei în Jugoslavia

BELGRAD, 1. (MTI). — Autoritățile jugoslave procedează cu energie și fără nici o cruțare, împotriva speculanților. Darea în judecată a unui număr de 29 proprietari de mari restaurante și de cafenele, a stârnit surprindere generală. Toți aceștia au fost pedepsiți la câte 30 de zile închisoare și la câte 5000 dinari amendă. Dispoziția sentinței care prevede că speculanții condamnați nu pot transforma pedeapsa privativă de libertate în amendă cu bani, a fost primită cu cea mai vie satisfacție.

Casația a majorat la 15 ani temniță condamnarea deputatului Wirth

BUDAPEST 1. — Curia maghiară a judecat Vineri recursul deputatului Wirth și consoții, care au fost condamnați de Tribunal pentru complot, împotriva ordinii sociale. Curia a respins toate motivele de casare și schimbând calificarea dată de Tribunal, a condamnat: pe deputatul Wirth la 15 ani temniță, pe Bosnyák Emeric și Szöcs Gh. la câte 11 ani, pe Gál Eugen la 13 ani, pe Almási I., Toth L., Vörös N., Fogolyán Andrei, Toth E., Molnár Richard și Fodor L. la câte 4 ani temniță și pierderea drepturilor civice și politice pe timp de 10 ani. Alți acuzați au fost condamnați la câte 4 luni și jumătate închisoare.

Camera americană începe discuția proiectului Roosevelt

WASHINGTON 1. (Reuter). — Luni vor începe discuțiile proiectului de lege despre ajutorarea Angliei în plenul Camerei deputaților. Se crede, că discuțiunile vor dura timp de 3 zile. Conducătorii partidelor parlamentare au primit timp suficient pentru discutarea proiectului, totuși se crede, că proiectul va fi votat spre sfârșitul săptămânii viitoare.

Colonelul Donovan a sosit la Istambul

ISTAMBUL, 1. (Reuter). — Colonelul Donovan, emisarul președintelui Roosevelt în Europa, venind din Salonic a sosit la Istambul. (MTI).

Instrumente muzicale,

acordeoane, patefoane, plăci de
patefon, note muzicale mai
— ieftin la vechea firmă —

VÄGNER

Regele instrumentelor muzicale

Budapest, VIII., József körút 15.

—:— Prospect gratuit. —:—

No. 3, M. H. I.

Generalul De Gaulle despre situația din coloniile franceze

LONDRA 1. — Corespondentul ziarului „Politika“ anunță din Londra, că generalul De Gaulle a rostit Vineri seara un discurs radiodifuzat la posturile engleze. Intre altele generalul a declarat, că din știrile sosite de pe frontul din Africa de Nord, rezultă, că atmosfera din coloniile franceze este foarte bună. Francezii colaboreze pe toate fronturile cu trupele engleze.

Delegație militară japonează primită de Führer

BERLIN 1. (DNB). — Führerul-cancelar Adolf Hitler a primit în cursul zilei de Vineri o delegație militară japoneză condusă de generalul de divizie Jamasita. Delegația militară japoneză a studiat instalațiunile militare germane vizitând și frontul de Vest. (MTI).

* Dl. Dr. FILIP TEODOR și-a redeschis biroul avocațial în Nagyvárad-Oradea, Verböczy-u. 4.

Gustul bun

caracterizează purgativul
Darmol. Pe lângă această
el vă servește dulce, fără
dureri. Iată de ce adulții
și copiii iau cu plăcere

DARMOL

Cuirasatul „King George V“ fi cedat Statelor-Unite

STOCKHOLM 1. (DNB). — Din știrile sosite din New-York rezultă, că guvernul englez intenționează să cedeze uriașul vas „King George V“ pentru a fi distrus de americane. (MTI).

Lucrările consiliului de miniștri

BUDAPEST, 1. (MTI). — Membrii guvernului s'au întrunit Vineri după masă la ora 17.30 în consiliu sub președinția conțelului Teleki Paul, președintele consiliului de miniștri. Consiliul de miniștri a discutat chestiunile curente, până la ora 23.

Insulele Filipine rămân devotate Statelor-Unite

MANILLA, 1. (DNB). — Președintele Quezon a declarat în fața adunării naționale că în actuala criză mondială insulele Filipine stau alături de Statele-Unite cu toate forțele lor umane și materiale. (MTI).

BUDAPEST 1. — Ziarul „Uj Nemzedék“ anunță din Elveția, că din știrile sosite din Italia, rezultă, că mareșalul Badoglio, fostul șef al Marelui Stat Major italian s'a îmbolnăvit.

Ingrășarea rapidă a porcelor

În numărul din săptămâna trecută, nr. 10, ocupat cu ingrășarea rapidă a porcelor, am promis cetitorilor noștri, că în articole consecutive vom publica câteva interesante date și îndrumări în legătură cu această chestiune de mare importanță.

Am arătat, că în afară de alimentarea rațională, — carbonatul de calciu Futor și vitamina D. Pekk este baza acestui sistem. Porcelii se vor ingrășa imediat după înțelțarea lor, deci ingrășarea se face în timpul dezvoltării lor. Mai bine zis: în ciuda sistemului vechiu, viața porcului nu mai constă din două perioade, adică din perioada dezvoltării firești și din perioada ingrășării.

Intr'un cuvânt: formarea scheletului se face odată cu formarea de carne și grăsime.

Nu toți porcelii sunt însă apti pentru acest sistem.

Numai cei bine dezvoltați și sănătoși ingrășa bine, deaceia exemplarele chiră mai slabe trebuiesc scoase din lotul pus la ingrășare rapidă.

Atât vierii, cât și scrofițele trebuie să fie castrați la vreme și anume: vierșii înainte de înțelțare, scrofițele în vârsta de vreo 4 luni.

Porcelii primesc timp de două luni câte 10 grame de Pekk pe zi (la începutul ingrășării) și o doză de Futor ce se va indica într'un articol viitor. Futor-ul se adaugă timp de 6—7 luni.

În articolul nostru viitor ne vom ocupa cu executarea practică a ingrășării rapide comunicând date precise asupra rației zilnice.

Ca și în trecut, informațiuni se vor cere în mod gratuit la Adm. ziarului nostru, care cu dragoste servește cetitorii cari doresc introducerea acestui sistem.

Cei ce se interesează vor indica: „Ingrășarea rapidă cu Pekk și Futor“.

A APĂRUT

„Viața Ilustrată“

Anul VIII, Nr. 2, Februarie 1941.

cu un bogat conținut și numeroase ilustrațiuni. Se poate procura dela Librăria Eparhială din Kolozsvár-Cluj, Piața A. Hitler 6.

Prețul unui număr 25 Lei. Abonamentul pe un an: 7 pengő.

Incepând de azi la **ROYAL**

„HAINA CU PICĂTELE“

Comedia hazliilor!

Pregătiți-vă pentru răs...

Reprezentările încep la orele 3, 5 și 9